

Prezidenta pilnvaru muļļāšana juristu - iesācēju līmenī

Ja Latvijas juristi ir spējīgi izdomāt vien ko tādu, tad kļūst baisi, aizdomājoties, kas mūsu valstī vispār notiek ar šo nozari - pie šāda secinājuma jānonāk, redzot, kādus priekšlikumus juristu grupa ir izstrādājusi iespējamajai Valsts prezidenta pilnvaru paplašināšanai.

Pirmkārt, daļa no tiem ir tik formāli, cik vien iespējams. Proti, viens no ierosinājumiem paredz paplašināt prezidenta pilnvaras attiecībā uz valdības izveidošanu, dodot iespēju iepazīties ar Ministru kabineta sastāvu un to izvērtēt. Realitātē prezidents izvērtēt, protams, var visu ko, bet tāpat apstiprināšanai Saeimā tiktu virzīts tikai tāds ministru sastāvs, par kādu savstarpējās sarunās vienojušies potenciālās koalīcijas līderi. Jāatgādina, ka tieši šāda sistēma pašreiz jau pastāv attiecībā uz premjera izvirzīšanu. Izvirza gan Valsts prezidents, bet tikai to cilvēku, kura vārdu priekšā ir pateikusi koalīcija. Savukārt ierosinājums, ka ministriem būtu jānodrošina solījums, diemžēl ir vienkārši smieklīgs. Viena iemesla dēļ

Redakcija

”
Nedrīkst kādam pilnvaras nedaudz palielināt, kādam - samazināt, tad vēl kaut ko pamainīt un pieķībināt...

raksti@db.lv #67084442

- nav paredzēts nekāds atgriezeniskais mehānisms gadījumā, ja kāds no ministriem doto solījumu nepilda. Starp citu, arī Saeimas deputāti, stājoties amatā, dod zvērestu, bet tas viņus neattur no tādu lēmumu pieņemšanas, ka Satversmes tiesa ir vienkārši šokā par to, kā var tik nevērigi izturēties pret konstitūciju.

Otrkārt, jārunā par priekšlikumu dot prezidentam iespēju atlaist Saeimu, pašam neriskējot tikt atstādinātam. Iespējams, šādu variantu varētu pieļaut, ja vien... Vispirms jau jābūt ļoti strikti definētam, kādos gadījumos prezidents to vispār varētu atļauties darīt un cik ātri viņam jāizsludina jaunas Saeimas vēlēšanas. Tas ir nepieciešams, lai mums gluži neviļus neatkārtotos 1934. gada 15. maija scenārijs. Turklāt šādas pilnvaras var dot tikai tādam Valsts prezidentam, kurš ir visas tautas, nevis noteikta deputātu daudzuma ievēlēts.

Iespējamie grozījumi lielā mērā atspoguļo vienu no būtiskākajām Latvijas problēmām. Risinot tautsaimniecībai svarīgus jautājumus, mūsu valstī vienā gadījumā

tiek pārņemta Vācijas, otrā - Dānijas, trešā - Zviedrijas, ceturtajā - vēl kādas citas valsts pieredze un darbības modelis. Taču nav vienā kopēja skatījuma uz valsts ekonomikā notiekošajiem procesiem, kas nereti rada problēmas. Līdzīga situācija acīm redzami birst arī attiecībā uz Satversmi.

Nav noslēpums, ka pagājušajā gadsimtā svaigi izveidotajā Latvijas valstī pašreiz zināmo konstitūcijas redakciju pieņēma kā kompromisa variantu, sabalansējot visu toreiz ietekmīgāko politisko spēku intereses. Tātad var diskutēt par to, ka Satversme, iespējams, būtu jāpārveido, paredzot, ka Latvija ir prezidentāla republika ar visām no tā izrietošajām sekām. Taču nedrīkst kādam pilnvaras nedaudz palielināt, kādam - samazināt, tad vēl kaut ko pamainīt un pieķībināt... Ir jāredz, kā darbosies visa sistēma kopumā un kā viena panta izmaiņas ietekmēs daudzus citus. Tas ir nepieciešams, lai ar vienu politiķu balsojumu Saeimā netiktu radītas būtiskas problēmas Latvijas valstij vēl daudz gadu garumā.